

Takovou úmluvou nemohou se však věci, které jsou k zvláštnímu soudu kausálnímu výhradně přikázány, před soud jiného způsobu potáhnouti, aniž se může pro obecnou záležitost právní zvláštní soud kausální vyvoliti, nebo strany záležitosti právních, které náležejí před soud okresní, vymíniti, aby líčení šlo předse před dvorem soudním první instance (§. 55).

§. 48. Přijmeli žalobu soudce nepřislušný, a nevzneseli obžalovaný obranu nepřislušného soudu ve lhůtě, řadem soudním ustanovené, tehdy se má v líčení u tohoto soudu předse jíti, byť i později na jevo přišlo, že soudu tomu nepřislušelo, žalobu přijímati.

Toliko líčení o neplatnosti nebo o rozloučení manželství, kteráž byl předse vzal soud, jemuž moc soudní v záležitostech právních tohoto způsobu ani nepřisluší, pak líčení, kteráž byl soud civilní omylem předse vzal o nějaké věci, ježto náležela k soudní moci vojenské, nebo která nenáležela k řízení právnímu, nébrž před úřady správní, mají i kdyby nepřislušnost teprv u vyšší instance na jevo přišla, jakožto neplatná zdvižena býti buď z povinnosti úřední, nebo kdyby rozhodnutí mezi stranama učiněné bylo již nabylo moci právní, k návrhu toho úřadu, kterýž má právo, rozhodnutí učiněné v odpor vzíti.

2. O soudu reálním.

§. 49. K vedení kněh veřejných o statech nemovitých, kde knihy takové dle zákona uvedeny jsou, a k rozhodování o všelikých žádostech za vložení, znamenání nebo vymazání práv věcních, za prodloužení lhůty k podání žaloby spravovací, jakož ku všelikým ostatním jednáním úředním, ježto se na tyto knihy vztahují, ustanoven jest:

- a) co se týče statkův, kteréž posud náležely do desk zemských a manských, dvůr soudní první instance toho místa, kde se nalézají desky zemské nebo manské;
- b) co se týče statkův nemovitých v okršlku těch měst, v kterýchž má sídlo své dvůr soudní první instance, ustanoven jest k tomu dvůr soudní první instance tam zřízený;
- c) co se týče ostatních statkův nemovitých, ustanoven jest k tomu onen soud okresní, v jehož okrese statkové ti buď zcela nebo dle hlavních částí leží.

§. 50. Reální instancí v příčině nějaké věci nemovité jest onen soud, v jehož obvodu věc nemovitá leží, a sice:

- a) v příčině statkův, náležejících do desk zemských, ten dvůr soudní první instance, v jehož obvodu se statek takový nalézá;
- b) v příčině statkův nemovitých v okršlku těch měst, v nichž má sídlo dvůr soudní první instance, zřízený tam dvůr soudní první instance;
- c) v příčině ostatních věcí nemovitých onen soud okresní, v jehož obvodu věci tyto jsou obsaženy.